

KONSULTACJE SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

JAK URZĄDZIĆ OGRODY
SZCZYTNICKIE?

RAPORT

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
Jaki był kontekst konsultacji?	3
Co było przedmiotem konsultacji?	4
Jeszcze coś do dodania?	4
PRZEBIEG KONSULTACJI	6
Podsumowanie spotkań	6
Spacer konsultacyjny	7
Podsumowanie formularza	7
Opinie zgłoszone drogą mailową	8
ZESTAWIENIE OPINII	9
Opinie dotyczące możliwych funkcji Ogrodów Szczytnickich	9
Opinie dotyczące wyposażenia poszczególnych stref i organizacji przestrzeni	24
Opinie dotyczące ciągów komunikacyjnych	47
Opinie dotyczące zieleni	57
Pozostałe opinie	70
PODSUMOWANIE	74
Partnerzy lokalni	75
INFORMACJA O REALIZATORACH	76

WPROWADZENIE

Jaki był kontekst konsultacji?

Teren w zachodniej części osiedla Sępolno, pomiędzy ulicami: 8 Maja, Edwarda Dembowskiego, Adama Mickiewicza i Mikołaja Kopernika przytulony jest do parku Szczytnickiego. Choć kiedyś były tu ogrody i szkółki drzewkarskie, od jakiegoś czasu miejsce to sprawia wrażenie zaniedbanego. Obiekty, które się tu ostały, są zdewastowane, a przez to mogą stanowić niebezpieczeństwo. Rosną tu wyjątkowe okazy drzew (m.in. ogromny perełkowiec japoński). Propozycję zagospodarowania terenu na Ogrody Szczytnickie przygotowali, na zlecenie Wrocławskich Inwestycji, architekci z Pracowni 3XA. Zakres projektu obejmuje teren, którego dotyczą zapisy MPZP. Jednak przyjęte w nim założenia dają możliwość przystąpienia do zmiany MPZP, co umożliwi dostosowanie go do proponowanego zagospodarowania terenu. Pozwolenie Miejskiego Konserwatora Zabytków nałożyło konieczność opracowania kompleksowego planu rewaloryzacji gruntów ograniczonych: aleją Wielkiej Wyspy (AWW), ul. Dembowskiego, ul. Kopernika i ul. Mickiewicza. Konieczne są też nasadzenia nowej zieleni (drzew i krzewów) – w związku z budową AWW.

Na etapie przedprojektowym, do początku 2023 roku:

- przygotowano ekspertyzę budowlaną stanu budynków znajdujących się na terenie przyszłych ogrodów (na ukończeniu),
- przeprowadzono inwentaryzację architektoniczną i szczegółową inwentaryzację dendrologiczną,
- przeprowadzono kwerendę historyczną,
- przeprowadzono badania gruntu,

- pozyskano uproszczony wypis i wyrys z rejestru gruntów,
- przygotowano mapę zasadniczą.

Całość obszaru opracowania jest objęta wpisem do rejestru zabytków (nr A/2791/194 z dnia 15.02.1962 r.). Ponadto zachodnia część obszaru znajduje się w strefie buforowej Hali Stulecia – obiektu wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Większość działek objętych opracowaniem projektowym znajduje się w zarządzie Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

Co było przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji była koncepcja projektowa terenów zieleni wzdłuż powstającej Alei Wielkiej Wyspy między ulicami: 8 maja, Dembowskiego, Mikołaja Kopernika i Adama Mickiewicza. Teren ten nazwany Ogrodami Szczytnickimi będzie parkiem, który będzie mógł pełnić różne funkcje. Celem spotkań i pozostałych form konsultacji była dyskusja nad zaproponowaną koncepcją Ogrodów Szczytnickich, pozwalająca na jeszcze lepsze dostosowanie jej do potrzeb przyszłych użytkowników i użytkowniczek. Dyskutowano w szczególności o:

- funkcjach, jakie może pełnić teren,
- wyposażeniu poszczególnych stref,
- potrzebach komunikacyjnych użytkowników i użytkowniczek.

Jeszcze coś do dodania?

Z uwagi na szeroki zakres prac związanych z kompleksową realizacją inwestycji przewiduje się jej etapowanie. Pierwszy etap obejmować będzie uporządkowanie terenu z pozostałości zniszczonych budynków i niebezpiecznej infrastruktury oraz udostępnienie części ścieżek tak, aby można było korzystać z terenu bez ryzyka dla zdrowia. W ramach pierwszego etapu zostaną także wykonane nasadzenia drzew. Przygotowana

dokumentacja będzie umożliwiła dalszą realizację projektu parku w kolejnych latach.

PRZEBIEG KONSULTACJI

Podsumowanie spotkań

Odbyły się dwa spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i mieszkankami.

Pierwsze z nich odbyło się **13 września 2022 r.** (wtorek) i miało formę **e-spotkania** na platformie ZOOM. Spotkanie było transmitowane na YouTube oraz na stronie wroclaw.pl w zakładce Wrocław konsultacje. Byli na nim obecni przedstawiciele i przedstawicielki Wrocławskich Inwestycji, Pracowni 3XA i A+F, Zarządu Zieleni Miejskiej (ZZM), Biura Zrównoważonej Mobilności oraz Wydziału Partycypacji Społecznej UM (WSS); prowadzone było przez przedstawiciela Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich (FEPS). Wzięło w nim udział **7 osób**.

Spotkanie rozpoczęto od prezentacji multimedialnej przygotowanej przez dwie pracownice: 3XA oraz A+F, odpowiedzialnej za opracowanie koncepcji projektowej terenu ogrodów. Następnie osoby obecne na spotkaniu zgłosiły swoje komentarze do projektu i zadały pytania.

Notatka ze spotkania stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego raportu.

Drugie spotkanie konsultacyjne odbyło się **15 września 2022 r.** (czwartek) w ośrodku kulturalnym Czasoprzestrzeń (ul. Tramwajowa 1–3). Obecni byli przedstawiciele i przedstawicielka Wrocławskich Inwestycji, Zarządu Zieleni Miejskiej, Wydziału Partycypacji Urzędu Miejskiego oraz przedstawiciel firmy Banimex (wykonawca Alei Wielkiej Wyspy). W spotkaniu wzięli udział również przedstawiciele i przedstawicielki Rady Osiedla Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bartoszewice. Prowadzone było przez przedstawiciela i przedstawicielkę FEPS. Wzięło w nim udział **15 osób**.

Podczas spotkania projektanci i projektantki z pracowni 3XA oraz A+F zaprezentowali koncepcję projektu zagospodarowania przestrzeni Ogrodów Szczytnickich oraz odpowiedzieli na pytania i komentarze osób obecnych na spotkaniu. Notatka ze spotkania stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego raportu.

Spacer konsultacyjny

Ostatnim spotkaniem w ramach konsultacji był spacer konsultacyjny po terenie objętym projektem, odbył się **22 września 2022 r.** (środa). Obecni byli na nim przedstawiciele spółki Wrocławskie Inwestycje, przedstawicielka ZZM, przedstawicielka i przedstawiciel WSS UM oraz reprezentant firmy Banimex. W spacerze wzięli udział również członkowie i członkinie Rady Osiedla Biskupin–Sępolno–Dąbie–Bartoszewice. Prowadzili go przedstawiciele pracowni A+F oraz 3XA przy wsparciu przedstawiciela i przedstawicielki FEPS. W spacerze wzięło udział **18 mieszkańców i mieszanek** Wrocławia.

Zbiórka uczestników i uczestniczek miała miejsce przy parkingu przy ul. Mickiewicza, skąd grupa udała się na południe, wzdłuż zachodniej granicy terenu, następnie przeszła obok budynku mieszkalnego zlokalizowanego na terenie i dotarła na tereny starego kompostownika i ogródków działkowych. Następnym przystankiem na trasie marszu były opuszczone szklarnie oraz stary budynek magazynowy. Ostatni fragment spaceru obejmował obszar na północ i północny zachód od szklarni. Spacer zakończył się w miejscu zbiórki. Notatka ze spotkania stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego raportu.

Podsumowanie formularza

Formularz opinii był dostępny na stronie internetowej konsultacji w okresie od 6 do 27 września 2022 r. Znalazły się w nim następujące pytania:

1. Jakie funkcje, Twoim zdaniem, powinien pełnić omawiany teren?

2. Jakie wyposażenie powinno się znaleźć na planowanym terenie (elementy małej architektury; udogodnienia: dla dzieci, osób z niepełnosprawnościami, seniorów; inne)?
3. Co, Twoim zdaniem, należy uwzględnić, planując ciągi komunikacyjne?

Za pośrednictwem formularza wypowiedziało się **70 osób** – treść ich opinii stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego raportu.

Opinie zgłoszone drogą mailową

W ramach konsultacji otrzymano **jedną** wiadomość elektroniczną. E-mail zawierał opinie w sprawie sposobu zagospodarowania konsultowanego terenu. Zostały one dołączone do tabeli opinii (poniżej), a pełna treść wiadomości znajduje się w **załączniku nr 5** do raportu.

Bardzo dziękujemy wszystkim mieszkankom i mieszkańcom za udział w konsultacjach. Wasz głos jest ważny!

ZESTAWIENIE OPINII

W niniejszym raporcie, w tabeli poniżej, ujęto wszystkie opinie (połączone; bez względu na to, czy dany głos pojawił się jeden raz czy wielokrotnie), po to, by każda opinia mogła zostać wyjaśniona przez Wrocławskie Inwestycje – by każdy głos został usłyszany.

Opinie dotyczące możliwych funkcji Ogrodów Szczytnickich

I.p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji
1	Funkcje rekreacyjne, sportowo-rekreacyjne, spacerowe	Opinia uwzględniona W koncepcji przewiduje się tereny rekreacyjno-spacerowe.
2	Przede wszystkim funkcje rekreacyjne i zielone. Należy jak najmniej ingerować w zielen, by nie dopuścić do odwodnienia Wrocławia.	Opinia uwzględniona Z założenia planuje się jak najmniej ingerować w istniejącą zielen.
3	Funkcja rekreacyjna, ale tylko dla lokalnej społeczności.	Opinia częściowo uwzględniona W koncepcji przewiduje się funkcje rekreacyjne. Jednocześnie nie planuje się ograniczenia dostępu tylko dla mieszkańców i mieszkank lokalnej społeczności. Z założenia tereny

		zieleni mają być dostępne dla wszystkich.
4	Powinien to być teren dostępny dla wszystkich, teren spacerowo-rowerowy.	Opinia uwzględniona
5	<p>Funkcje rekreacyjne z zachowaniem części z działkami.</p> <p>Zdecydowanie popieram zachowanie obecnych ogródków działkowych R.O.D. Sępólno, znajdujących się na południe od uliczki Jana Heweliusza. Jak ważne potrafią być ogrody działkowe, przekonaaliśmy się w trakcie lockdownu. To wartościowa i społecznie i przyrodniczo forma zagospodarowania terenu.</p> <p>Zachować i utrzymać istniejące ogrody działkowe, które znajdują się w otulinie Hali Stulecia (również są wpisane do strefy ochronnej Hali będącej na liście UNESCO).</p>	Opinia częściowo uwzględniona Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub organizacje pozarządowe.
6	Funkcje rekreacyjne, ale jednak z zachowaniem części użytkowanych nadal ogrodów działkowych na północ od ul. Jana Heweliusza. Teren tych ogrodów może być półotwarty, co zachęcałoby do	Opinia częściowo uwzględniona Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza

	<p>rekreacji aktywnej.</p> <p>Możliwość spotkań na zachowanych ogrodach działkowych (istniejących) otwieranych w określonych porach.</p>	<p>dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZMZ lub organizacje pozarządowe.</p>
7	<p>Należałoby pozostawić działki dzierżawcom, którzy wyrażają wolę pozostania na nich, oraz określić formułę udostępniania lub dzierżawy innym chętnym. Należy więc określić ramowo formułę ich funkcjonowania oraz program, który określi cel działania, potencjalne korzyści i ryzyka.</p> <p>Być może warto także przygotować pakiet rekomendacji pod kątem uprawy (kwiaty, zioła, drzewa ozdobne, krzewy typu jeżyny, maliny, derenie), które nie będą narażone na dotkliwy wandalizm i kradzieże.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZMZ zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZMZ lub organizacje pozarządowe.</p>
8	<p>Ogrody działkowe powinny zostać dla osób, którzy mają tam umowy. Wolne działki powinny stać się ogrodem społecznym, ale zamkniętym, gdyż stwarza to zagrożenie dewastacji, braku szacunku dla cudzej własności.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZMZ zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną</p>

	<p>Prowadzeniem powinni zająć się okoliczni mieszkańcy, którzy wybiorą Zarząd, aby były osoby odpowiedzialne i zapewne nie będzie problemów, aby oddać działki pod ogród społeczny, gdyż zainteresowanie ogródkami jest bardzo duże. W okolicy nie ma wolnych działek.</p>	<p>dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub organizacje pozarządowe.</p>
9	<p>Należy wypracować nowy model zarządzania ogrodami działkowymi na terenie Ogrodów Szczytnickich. Powinien to zrobić ZZM we współpracy z lokalnymi partnerami; trzeba ją otworzyć na nowe funkcje, na przykład pasieki i uprawy. Taka przestrzeń mogłaby łączyć funkcje środowiskowe, ekologiczne i rekreacyjne. To duży potencjał, który można wykorzystać dzięki współpracy ZZM i lokalnej społeczności.</p> <p>Ważne, by wybrać gospodarza – osobę odpowiedzialną – za dbanie o tę przestrzeń i animowanie działek.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub organizacje pozarządowe.</p>
10	<p>Teren powinien pełnić funkcje między innymi zawarte <u>w projekcie nr 448 WBO 2019 pn. Wrocławskie</u></p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie zakłada się ingerencji w ROD Sępólno. Ogrody pod zarządem ZZM</p>

	<p>Szklarnie Miejskie. Funkcje w szklarniach: mikrostanowiska pod dzierżawę do uprawy warzyw i ziół; uprawa kwiatów oraz kwaciarnia; ogólnodostępna przestrzeń wraz z kawiarnią oraz jadłodajnią bazującą na produkcji rolnej Szklarni Miejskich; przestrzeń edukacyjno-rozrywkowa; przestrzeń na działalność konferencyjno-impresową.</p>	<p>zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub organizacje pozarządowe.</p>
11	<p>Warto – inaczej niż w przedstawionym projekcie, zakładającym wyburzenie wszystkich szklarni i odtworzenie ich w niesprecyzowanej przyszłości – zachować i wyremontować konstrukcję przynajmniej jednej szklarni, a następnie obsadzić ją roślinnością pnącą. To jest element krajobrazu definiujący to miejsce, tworzący je. Być może adaptacja jednej szklarni już na pierwszym etapie prac nie wiązałaby się z wygórowanymi kosztami.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Z uwagi na bardzo zły stan techniczny oraz częściowo zdemontowane i rozkradzione elementy konstrukcyjne nie jest możliwe odrestaurowanie szklarni. Koncepcja przewiduje możliwość odbudowy np. jednej ze szklarni jako konstrukcji pod pnącza. Etapowanie projektu zależało będzie od dostępności środków finansowych.</p>
12	<p>Przestrzeń powinna być połączeniem z częścią parku Szczytnickiego tak, aby można było pomiędzy nimi swobodnie spacerować.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Teren Ogrodów Szczytnickich jest i będzie połączony z parkiem Szczytnickim od północy, przez ul. A.</p>

		Mickiewicza oraz od strony południowej z częścią parku – z ogrodem edukacyjnym.
13	<p>Ogród powinien pełnić następujące funkcje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zachęcać do wejścia innością (park inny niż wszystkie);2. Zachwycać kolorami;3. Odznaczać się symetrią;4. Mieć ład i harmonię;5. Pozwolić odetchnąć psychicznie;6. I żeby był piękny w ciągu każdej z czterech pór roku.	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Zostaną zachowane standardy estetyczne, w tym zmienność sezonowa roślin; strefowanie parku umożliwi odpoczynek różnym użytkownikom i użytkowniczkom.</p>
14	<p>We wschodniej części terenu, bliżej ul. 8 Maja, znajdują się inspekty. Część z nich, zamiast wyburzać, można by posprzątać i odremontować, a następnie przeznaczyć kawałek terenu na ogród społeczny (choćby dołączając go do powstającej w ramach projektu FoodShift2030 mapy działek, które zaadaptować można właśnie na ogrody społeczne). Takie przestrzenie pozwalają integrować społeczność lokalną. Byłoby to także czytelne nawiązanie do nazwy tego terenu (Ogrody Szczytnickie), jego historii i</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub organizacje pozarządowe.</p> <p>Ze względu na stan techniczny nie przewiduje się pozostawienia inspektów znajdujących się we wschodniej części tego obszaru. Stan techniczny obecnych szklarni nie</p>

	<p>charakteru. Przedstawiony projekt uwzględnia studnię (obiekt nr 4 na mapie), a więc ujęcie wody. Tym bardziej stworzenie w przyszłości ogrodu społecznego na tym terenie wydaje się możliwe.</p>	<p>pozwala na ich remont, konieczne jest ich rozebranie i odbudowa, np. w formie podpór na rośliny, wiat wypoczynkowych czy pomieszczeń o nieokreślonym jeszcze przeznaczeniu.</p>
15	<p>W ogrodach są, oprócz roślin ozdobnych, także rośliny jadalne, zarówno drzewa, jak i krzewy. W wizualizacjach brakuje przestrzeni do uprawy i nasadzeń.</p> <p>Nowoczesnym rozwiązaniem byłoby przeznaczenie części obszaru opracowania na ogród lub małe ogródki społeczne (tego typu rozwiązania działają np. w Berlinie).</p> <p>W ramach projektu FoodSHIFT2030 (w którym miasto Wrocław uczestniczy) promujemy ideę zakładania ogrodów społecznych. Gdyby w koncepcji Ogrodów Szczytnickich znalazł się teren przeznaczony na np. wyniesione grządki, które za symboliczną opłatą można zagospodarować, znacznie ożywiłoby to teren, o którym mowa, oraz pozwoliło realizować nowe funkcje (zapewnienie żywności), a pozwoliłoby wziąć</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich oraz z ogrodami społecznymi lub demonstratorami ogrodów lub inspektami itp. zarządzanymi przez ZZM lub NGO; w ramach nasadzeń na obszarze Ogrodów Szczytnickich przewiduje się wykorzystanie roślin o jadalnych owocach.</p>

	<p>odpowiedzialność za to miejsce lub przynajmniej za swoją grządkę i przestrzeń wokół niej. Ogrody społeczne są już tworzone na obszarze miasta, ale to, czego nie ma, to współdzielona szklarnia z wyznaczonymi grządkami. Takie rozwiązanie byłoby bardzo innowacyjne i pomogłoby rozpropagować Wrocław jako zielone miasto. Dodatkowo wpisuje się w założenia paktu mediolańskiego, do którego miasto niedawno przystąpiło. Uniwersytet Przyrodniczy może zaangażować się w dobór roślin jadalnych, a projekt FoodSHIFT2030 – w promocję międzynarodową proponowanych rozwiązań.</p>	
16	<p>Rada Osiedla Zacisze–Zalesie–Szczytniki we współpracy z Radą Biskupin–Sępolno trzy lata temu składała wniosek o zagospodarowanie tego terenu jako rozszerzenie parku Szczytnickiego (następny element Ogrodu Japońskiego – stworzenie Ogrodu Japońskiego). Przedstawiona koncepcja ogólnie</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie przewidujemy drugiego Ogrodu Japońskiego w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego. Teren Ogrodów Szczytnickich stanie się rozszerzeniem parku Szczytnickiego poprzez połączenie jego części (ogród edukacyjny – teren na północ od ul. Mickiewicza). Jako teren stanowiący historycznie zaplecze dla</p>

	jest bliska tym złożonym wnioskowi, ale można nadać mu bardziej wyrazisty charakter.	parku Szczytnickiego będzie miał odrębną kompozycję przestrzenną, nienawiązującą bezpośrednio do kompozycji parku Szczytnickiego.
17	To nie powinien być park, tylko las (miejski). W związku z tym należy dosadzić drzewa.	Opinia częściowo uwzględniona Planuje się, by część Ogrodów Szczytnickich miała charakter leśno-parkowy, ale nie planuje się przekwalifikowania gruntów na tereny leśne, czego by wymagało zorganizowanie w tym miejscu lasu.
18	Park z wydzielonymi przestrzeniami do uprawiania sportów oraz obszarem przystosowanym dla dzieci.	Opinia uwzględniona
19	Funkcja edukacyjna: Ścieżki edukacyjne, dotyczące <ul style="list-style-type: none">ogólnie zieleni: kwiatów, drzew, krzewów, owadów, łąk kwietnych i ich znaczenia w dobie zmian klimatu,tego, jak oszczędzać wodę,jak nie zanieczyszczać środowiska,gdzie żyją płazy i małe zwierzęta, których jest tam dużo: kuny, lisy, bobry, sarny – Czyli ogólnie: Z przyrodą na TY. Polana rekreacyjna i laszek miejski,	Opinia uwzględniona Na etapie sporządzania dalszych opracowań projektowych zostaną zaprojektowane elementy edukacyjne.

	jak obecnie tworzy się na zachodzie Europy. Ten jest praktycznie gotowy i nie należy tego zmieniać w znaczącym stopniu.	
20	Edukacyjne z zachowaniem unikatowej roślinności.	Opinia uwzględniona
21	<p>W mojej opinii (mieszkanca, nauczycielka, mama) bardzo potrzebujemy we Wrocławiu miejsca, w którym prowadzono by żywą edukację dotyczącą żywności: jak powstaje i skąd pochodzi. Brakuje mi we Wrocławiu miejsc, które widziałam w Londynie czy Berlinie – farmy miejskiej. Miejsca, w którym wytwarzana byłaby żywność, żyłyby zwierzęta (w dobrych warunkach). Dzieci i wielu dorosłych nie wiedzą, jak rosną warzywa. Niektórzy nigdy nie siali ani nie sadzili niczego, częściej widzą żyrafę niż krowę. Podoba mi się idea rekreacji, jednak jako nauczycielka apeluję o miejsce, w którym można poczuć, dotknąć, pogrzebać w ziemi na większą skalę niż przyszkolne ogródki.</p>	Opinia częściowo uwzględniona Jedną z funkcji Ogródów Szczytnickich będzie funkcja edukacyjna. Nie przewidujemy jednak na tym terenie farmy miejskiej.
22	Funkcja przyrodnicza – na tym terenie znajduje się wiele cennych	Opinia uwzględniona

	gatunków drzew i roślin.	
23	<p>To idealne miejsce na nowoczesne przedszkole/ szkołę (np. klasy 1–3) z przestronnymi salami do zabawy, nauki i sportu, z małym basenem krytym i gabinetami lekarskimi (wykorzystywanymi przez lekarzy różnych specjalizacji – w danym dniu tygodnia) i stomatologicznymi. Obecnie wiele przedszkoli na terenie Wielkiej Wsipy jest w opłakanym stanie (przy ul. Noskowskiego, ul. Sławka i ul. Różyckiego). Zajmują stare wille wymagające kosztownego remontu. Z ich sprzedaży można pozyskać częściowo środki na inwestycję. Miejsce praktyk dla przedszkolank, nauczycieli, studentów AWF, pediatrów.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Teren przeznaczony jest na zieleń parkową.</p>
24	<p>Moim zdaniem na omawianym terenie powinna powstać filia Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, który ma zbyt małą powierzchnię w centrum naszego miasta. W ramach tej filii możnaby prezentować wiele wspaniałych kolekcji roślin, podobnie jak w filii w Wojsławicach.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Właściciel nie przewiduje sprzedaży ani dzierżawy tego terenu Uniwersytetowi Wrocławskiemu. Jako teren ogólnodostępny mogą się w nim odbywać zajęcia edukacyjne dla studentów i studentek.</p>

25	Funkcja rozrywkowa: nieduży plac do organizowania małych imprez.	Opinia uwzględniona
26	Funkcja rozrywkowa: aktywności lokalne dla osiedli graniczących oraz dla odwiedzających turystów i turystek z innych części miasta (coraz lepsze skomunikowanie ze względu na nową trasę) i Polski (Hala Stulecia, fontanna multimedialna, park Szczytnicki).	Opinia uwzględniona
27	Należy możliwie jak najmniej ingerować w zastaną przestrzeń.	Opinia uwzględniona Jednym z założeń projektu jest jak najmniejsza ingerencja w istniejącą zielen. Konieczne są rozbiórki obiektów kubaturowych z uwagi na ich zły stan techniczny i usunięcie elementów niebezpiecznych, np. potłuczonego szkła, fragmentów prefabrykatów żelbetowych Wstępnie tereny utwardzone i zabudowane zostało przewidziane w miejscach istniejących obiektów przeznaczonych do rozbiórki lub terenów wymagających interwencji w zakresie bezpieczeństwa i porządkowania terenu.
28	Jako uczestnik konsultacji postuluję pozostawienie 70% tzw. dzikiej przyrody. Nie ma już nigdzie	Opinia częściowo uwzględniona Planuje się, że zostanie utrzymany

	<p>takich miejsc i jeśli wiele roślin zostanie wyciętych, choćby przerośniętych tuż donicach, miejsce to na zawsze straci swój klimat, a ten projekt okaże się kolejnym chwilowo modnym miejscem na mapie miasta, jakich wiele w całym kraju.</p>	<p>dziki charakter na części terenu. Udział procentowy takiego użytkowania zostanie określony na kolejnych etapach projektu w ramach uszczegółowienia koncepcji.</p>
29	<p>Ogrody Szczytnickie powinny być buforem pomiędzy aleją Wielkiej Wyspy a ul. Mickiewicza i dopełnieniem parku Szczytnickiego w zakresie bioróżnorodności (której tam brakuje). Powinny stanowić enklawę dzikości i "wyczesania" parku Szczytnickiego oraz ostoję mniejszych zwierząt, nieniepokojoyonych przez opancerzonych rowerzystów, panie na obcasach i "Jasiów", którym wszystko wolno.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Teren Ogrodów Szczytnickich, z uwagi na lokalizację, jest buforem pomiędzy AWW a częścią parku Szczytnickiego. Jako teren zieleni miejskiej będzie udostępniony dla ogółu mieszkańców i mieszkanek, a jego podstawowe funkcje to: rekreacyjna i przyrodnicza. Z uwagi na to, że obszar ten był intensywnie użytkowany jako teren produkcji szkółkarskiej przez ponad 100 lat, nie przewiduje się tu tworzenia szczególnych form ochrony przyrody.</p>
30	<p>Oddzielenie i bufor w stosunku do AWW, który nieuchronnie zwiększy liczbę samochodów w pobliżu. Na AWW od strony parku powinny być zielone ekrany, obrośnięte bluszczem lub winobluszczem.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Obszar objęty koncepcją nie obejmuje terenu pasa drogowego, w którym lokalizuje się ekrany akustyczne. W ramach kształtowania zieleni na obszarze Ogrodów Szczytnickich przewiduje się zieleń</p>

		izolacyjną.
31	Niezbędna jest też realizacja funkcji społecznej: miejsca zadane, do organizowania kameralnych spotkań, rezerwowane w określonych godzinach. Miejsca te mogłyby powstać koło ogrodu społecznego, tak aby ich nie zasiedlili na stałe lokalni kloszardzi. Potrzebna jest rozległa polana, taka jak istnieje w parku Szczytnickim od strony ul. Witelona.	Opinia uwzględniona W projekcie uwzględnione zostaną zadane miejsca oraz otwarta polana.
32	Wnioskujemy o utrzymanie w części północno-wschodniej funkcji ogrodniczych terenu, wprowadzenie funkcji usługowych na rzecz pielęgnacji parku Szczytnickiego i wygospodarowanie terenu pod uprawę drzew na potrzeby nasadzeń obywatelskich, aby mieszkańcy i mieszkanki mogli pobierać i sadzić drzewa w wyznaczonych miejscach miasta, w przestrzeni publicznej.	Opinia częściowo uwzględniona Teren istniejącego "kompostownika" (północno-wschodnia część przyszłych Ogrodów Szczytnickich) pozostanie w niezmienionej lokalizacji jako usługa na rzecz pielęgnacji parku Szczytnickiego. Nie przewiduje się produkcji szkółkarskiej na obszarze opracowania.
33	Wnioskujemy o stworzenie w części południowo-zachodniej, na bazie istniejących działek ogrodniczych, sadu miejskiego z	Opinia częściowo uwzględniona Nie planuje się zakładania miejskiego sadu produkcyjnego, ale będą zostawione istniejące i dosadzone

	drzewami owocowymi i miejsca rekreacji poprzez edukację. Niezbędne będzie dosadzenie drzew owocowych.	nowe drzewa owocowe.
34	Wnioskujemy, by zachowano istniejącą zabudowę, w szczególności dwa drewniane budynki, i wykorzystano ją na cele związane z wnioskowaną działalnością oraz by była tam możliwość zorganizowania pracowni artystycznych.	Opinia częściowo uwzględniona Na terenie są trzy budynki. Pierwszy z nich, mieszkalny, wyłączony jest z zakresu opracowania koncepcji. Drugi, murowany, przeznaczony zostanie do rozbiórki z uwagi na zły stan techniczny. Trzeci, magazynowy budynek drewniany, planuje się zachować, jego funkcja zostanie określona w przyszłości.
35	Wnioskujemy, by na całym obszarze dopuszczono możliwość stworzenia eksperymentalnego parku, będącego połączeniem ogrodu warzywnego, sadu owocowego oraz parku – w celu stworzenia bardziej kompleksowego ekosystemu, o wartości estetycznej, przyrodniczej i edukacyjnej.	Opinia uwzględniona Na obszarze Ogrodów Szczytnickich przewiduje się różnorodne formy zieleni, pozostawienie i adaptację istniejących nasadzeń szkółkarskich, pozostawienie obszarów z roślinnością spontaniczną, stworzenie miejsc z roślinnością komponowaną, pozostawienie części ogrodów działkowych z dosadzeniami roślin w celu podniesienia ich wartości biocenotycznej, możliwość lokalizacji ogrodów społecznych, pasieki itp.

Opinie dotyczące wyposażenia poszczególnych stref i organizacji przestrzeni

I.p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji
1	W parku oprócz placu dla dzieci, powinna znaleźć się też ścieżka zdrowia dla dorosłych, czyli urządzenia do ćwiczeń (siłownia) – w cieniu nie w upalnym słońcu. Urządzenia powinny umożliwiać gimnastykę na wielu urządzeniach do tego przeznaczonych i opracowanych przez profesjonalistów.	Opinia uwzględniona
2	Miejsce do ćwiczeń: kilka miejsc a nie – jedno ze względu na mieszkańców i mieszkanki akademików, którzy również będą korzystać. Najlepiej, żeby to były urządzenia rozproszone w parku.	Opinia uwzględniona
3	Miejsce do gimnastyki, specjalne bezpieczne rozwiązania dla osób starszych i niepełnosprawnych, aby mogli ćwiczyć lub wypoczywać czy spotkać się.	Opinia uwzględniona
4	Miejsce do ćwiczeń nie za blisko drogi.	Opinia uwzględniona

5	Miejsce na spotkania sąsiedzkie. Stoły piknikowe, ławki z grillami do użytku sąsiadów; możliwości spotkań na wolnym powietrzu oraz także pod zadaszeniami.	Opinia nieuwzględniona Ze względu na liczbę zadrzewień, wyjątkową wartość przyrodniczą oraz przyleganie do obszaru parku Szczytnickiego (walory przyrodnicze, kompozycyjne, historyczne) nie uwzględnia się miejsc do grillowania.
6	Miejsce do umycia rąk i naczyń piknikowych (zachęta do eliminacji naczyń jednorazowych).	Opinia uwzględniona
7	Miejsce do rozpalenia ogniska, z dostępem do toalety i biwakowania.	Opinia częściowo uwzględniona Z uwagi na mocno zadrzewiony teren nie przewiduje się możliwości palenia ognisk na terenie, nie planuje się również miejsc do biwakowania na terenie ogólnodostępnym. Przewiduje się toaletę oraz miejsca piknikowe.
8	Należy utworzyć miejsce spotkań położone między SP45 a kościołem, nie w centralnej części nowego zagospodarowania.	Wyjaśnienie Obszar opracowania koncepcji nie obejmuje terenu między SP45 a kościołem. Ogrody Szczytnickie to planowany teren rekreacyjny, może w całości funkcjonować jako miejsce spotkań.
9	Mała gastronomia czy nadmierne rozbudowywanie części rekreacyjnych nie jest konieczne – park obfituje w polany, boisko	Opinia częściowo uwzględniona Nie planuje się nadmierne rozbudowywać ani części

	<p>powinno spełniać swoją rolę, w pobliżu są już kawiarnie (np. WuWa Cafe) oraz restauracje w obrębie ul. Partyzantów.</p>	<p>rekreacyjnych, ani gastronomicznych, jednakże są one potrzebne.</p> <p>Wspomniane lokalizacje gastronomii są w dużym oddaleniu od Ogrodów Szczytnickich, co ogranicza możliwość korzystania z nich. Zwiększona dostępność i zróżnicowanie usług wpływa pozytywnie na dostępność przestrzenną i ekonomiczną (kiedy jest więcej kawiarni, łatwiej kupić kawę smacniejszą i tańszą, bo ceny są konkurencyjne).</p>
10	<p>Punkty gastronomiczne należy lokować na obrzeżach, a nie w centralnej części nowego zagospodarowania.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Dopuszczalne lokalizacje punktów gastronomicznych znajdują się na obrzeżach terenu, jednak nie wyklucza się możliwości lokowania drobnych punktów gastronomicznych w miejscach, gdzie znajdują się obiekty przeznaczone do rozbiórki.</p>
11	<p>Potrzebne są kompostowniki, Należy pozostawić kompostowanie na miejscu. Ze względów pragmatycznych (wożenie liści z całego parku gdzieś daleko) i ze względów dydaktycznych dla młodych wrocławian i wrocławianek.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Lokalizacja istniejącego kompostownika pozostaje bez zmian.</p>

12	Należy uwzględnić brak miejsc parkingowych dla przyjezdnych.	Opinia częściowo uwzględniona Zachowane zostaną istniejące parkingi przy ul. Mickiewicza oraz przy ul. Dembowskiego; przewiduje się uporządkowanie miejsc postojowych tam i zazielenienie.
13	Parking nie jest potrzebny, jeśli ma być to dla lokalnej społeczności.	Opinia częściowo uwzględniona Nie przewiduje się likwidacji istniejących miejsc postojowych. Obszar opracowania będzie ogólnodostępny.
14	Wnioskujemy, by zrezygnowano z poszerzania obszaru parkingu w części północnej, który w obecnie obowiązującym planie (MPZP) oznaczony jest symbolem KP.	Opinia uwzględniona Nie przewiduje się poszerzenia parkingu w części północnej.
15	Osoby z wszelkiego rodzaju niepełnosprawnościami to grupa często wykluczana. Samo użycie odpowiedniej nawierzchni czy obniżenie krawężnika za wiele nie pomoże. Trzeba tworzyć miejsca, w którym może nastąpić integracja – czy to na placu zabaw, na zajęciach zorganizowanych czy miejscach do gry.	Opinia uwzględniona Obszar opracowania będzie dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Na placu zabaw zostaną zaprojektowane elementy integracyjne.
16	Dla osób z niepełnosprawnościami należy	Opinia uwzględniona

	wygospodarować obszar przeznaczony również dla nich: np. ogrody sensoryczne, pachnące i uzupełnione opisami roślin w alfabecie Braille'a + niewielkie ceramiczne lub drewniane rzeźby, których można dotykać.	
17	Ławeczki w stylistyce dopasowanej do parku krajobrazowego i ogrodów angielskich.	Opinia częściowo uwzględniona Stylistyka ławek będzie spójna ze stylistyką całości małej architektury i Ogrodów Szczytnickich.
18	Ławki powinny być zaprojektowane na wzór tych w parku Oliwskim w Gdańsku; tamte są fundowane przez osoby prywatne dla bliskich, z różnych okazji (rocznica, urodziny dziecka itp.). Wzór powinien być wykonany z drewna lub tworzywa odpornego na warunki klimatyczne, ale nie z betonu czy cementu, i powinien wpisywać się w krajobraz. Projekt modernistyczny nie interesuje okolicznych mieszkańców ani mieszkanki, to już było m.in przy ul. Bernardyńskiej.	Opinia częściowo uwzględniona We Wrocławiu prowadzony jest program pn. Zielony Mecenat, w ramach którego jest możliwość ufundowania łąk, drzew, ławek itp. na terenie różnych obiektów ZZM. Forma architektoniczna oraz materiały, z których wykonane będą elementy małej architektury, ustalona zostanie przez projektantów w porozumieniu z zamawiającym, zarządcą terenu oraz właściwymi organami odpowiedzialnymi za estetykę terenów miejskich.
19	Ławki do leżenia, hamaki	Opinia uwzględniona

20	Żadnych ławeczek, aby ludzie nie siedzieli i nie śmiecili masowo.	Opinia nieuwzględniona Obszar z założenia ma być miejscem rekreacji i będzie wyposażony w ławki i inne siedziska, a także w kosze na śmieci. Po wykonaniu zadania teren ten będzie sprzątnięty w ramach bieżącego utrzymania.
21	Potrzebne są trawniki do piknikowania.	Opinia uwzględniona
22	Postuluję o naturalny minipark linowy, oparty nie na starych drzewach, lecz na belach konstrukcyjnych.	Opinia częściowo uwzględniona Mogą zostać zaprojektowane urządzenia zabawowe z możliwością wspinania się po linach itp. Park linowy znajduje się w pobliżu tj. na Wyspie Opatowickiej.
23	Boiska do piłki nożnej	Opinia uwzględniona
24	Boisko do piłki siatkowej – plażowej	Opinia uwzględniona
25	Górka do zjeżdżania na sankach	Opinia uwzględniona
26	Skatepark	Opinia nieuwzględniona Z uwagi na formę inwestycji nie przewiduje się lokalizacji skateparku.
27	Potrzebna jest siatka do gry w piłkę lub badmintona.	Opinia uwzględniona
28	Potrzebne są stoły do tenisa stołowego, ławki i stoły do gier planszowych czy do gry w szachy.	Opinia uwzględniona

29	Potrzebny jest bulodrom (tor do gry w bule dla seniorów).	Opinia uwzględniona
30	Z pewnością często zapomina się o seniorach i seniorkach w takich przestrzeniach, a stoliki szachowe czy siłownie, z których mało kto korzysta, są już oklepane. Miejsce spotkań, w którym będą organizowane dla tej grupy wiekowej wydarzenia, mogą wspomóc integrację, a może rozwiązaniem będzie gra zespołowa, która nie wymaga od użytkownika konkretnych umiejętności i na pierwszym miejscu celem w niej jest spędzanie czasu towarzysko.	Wyjaśnienie Na obszarze Ogrodów Szczytnickich przewiduje się miejsca do spotkań i rekreacji, również dla seniorów i senierek. Dopuszcza się możliwość animacji różnych zajęć przez organizacje pozarządowe, firmy zewnętrzne itp.
31	Miejsce na gastronomię typu restauracja w parku – patrz restauracja Agawa w parku Południowym.	Opinia uwzględniona
32	Jedna restauracja wskazana na Polanie jest powtarzalna jak restauracja przy Hali Stulecia i nie daje gwarancji, że pójdzie tam przeciętny Kowalski, chyba że stworzymy kolejne miejsce na spotkania wrocławskich elit. Teraz coś dla normalnych ludzi, rodzin,	Wyjaśnienie W obecnej koncepcji przewiduje się miejsce na usługi gastronomiczne. Profil, charakter, forma obiektu nie jest przedmiotem koncepcji ani projektu. Elementy te zostaną zaprojektowane według odrębnych opracowań.

	seniorów/ seniorek, studentów/ studentek. Może to być pod jednym dachem w formie <i>food court</i> . Ciekawy budynek , z wieloma lokalikami.	
33	Wszelkie budynki (np. restauracja przy ul. Mickiewicza) powinny zostać wykonane w duchu modernistycznym. Powinny nawiązywać do stylu architektonicznego Hali Stulecia i WuWY.	Wyjaśnienie Ani projekty ani forma architektoniczna budynków nie jest przedmiotem koncepcji.
34	Potrzebne jest miejsce na okazjonalne parkowanie foodtrucków.	Opinia uwzględniona
35	Fajnym pomysłem byłyby domki dla owadów.	Opinia częściowo uwzględniona Nie planuje się gotowych domków dla owadów, zakłada się tworzenie naturalnych miejsc sprzyjających dla bytowania owadów.
36	Potrzebna jest ściana dla budek dla jerzyków i karmniki dla ptaków na drzewach.	Opinia częściowo uwzględniona Zakłada się tworzenie naturalnych enklaw dla ptaków, np. poprzez gęste zadrzewienia i zakrzewienia, stanowiące również bazę pokarmową. W takim naturalnym terenie nie ma potrzeby stosowania sztucznych karmników i budek.

37	Kurnik	Opinia nieuwzględniona Nie planuje się prowadzenia tego typu działań w Ogrodach Szczytnickich.
38	Rozważyłbym możliwość zaprojektowania na terenie inwestycji małego gospodarstwa, w którego skład mogłyby choćby wchodzić w inwentarz owce użytkowane do zgrzania (koszenia) polan trawiastych i łąk kwietnych.	Opinia nieuwzględniona Nie planuje się prowadzenia produkcji zwierzęcej w parku. Przewiduje się minimalizowanie polan trawiastych na rzecz łąk kwietnych, które nie wymagają wypasu.
39	Powinny być też ule, ale żeby było bezpiecznie na terenie ogrodów działkowych i ogrodu społecznego, w okolicy muszą znaleźć się rośliny miododajne. Można umieścić ule np. na domku działkowym, z zielonym dachem, aby ograniczona liczba osób miała do nich dostęp.	Opinia uwzględniona Zostanie wskazane miejsce na lokalizację uli, postawienie ich i opieka nad nimi będzie w gestii osoby lub organizacji, która porozumie się z zarządcą terenu w sprawie prowadzenia pasieki.
40	Należy wykorzystać możliwość instalacji i realizacji większej liczby pomp (abisynek, czyli pomp ręcznych, które dobrze nadają się do dekoracji): albo na placach zabaw albo choćby do społecznego podlewania drzew i krzewów w okresie suszy – antropocen).	Opinia nieuwzględniona Nie przewiduje się realizacji pomp i studni. Wodny plac zabaw zrealizowany jest na nabrzeżu rzeki Oławy.

41	Należy pozostawić trawiastą polanę dla wszystkich. W takiej części powinna znaleźć się woda: kaskada, fontanna itp. w obiegu zamkniętym.	Opinia częściowo uwzględniona Planuje się wygospodarowanie trawiastych polan rekreacyjnych. Fontanna, kaskada itp. planowane są w połączeniu z obiektami kubaturowymi, pełniącymi funkcje społeczne. Jednocześnie wody opadowe zostaną zagospodarowane na miejscu – nie przewiduje się odprowadzania wód deszczowych do kanalizacji.
42	Tutaj powinno znaleźć się oczko wodne czy stawik dla małych gadów i płazów. Idealnie, gdyby pojawiła się woda w postaci przyjaznego dla żab i kaczek oczka lub czegoś w stylu "dotleniacza" (jak na pl. Grzybowskiem w Warszawie).	Opinia nieuwzględniona Staw znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie, tj. w części ogrodu edukacyjnego parku Szczytnickiego, na południe od obszaru opracowania.
43	W propozycjach projektu Ogrodów Szczytnickich nie przedstawiono pomysłu stworzenia stawu sztucznie wykopanego jako niezbędnego akwenu zabezpieczającego możliwość sztucznego nawadniania roślinności w razie suszy, bez konieczności korzystania z ujęć MPWiK, co	Opinia częściowo uwzględniona Wody opadowe zostaną zagospodarowane na miejscu – nie przewiduje się odprowadzania wód deszczowych do kanalizacji. Nie dopuszcza się poboru wód z otwartych zbiorników w celu nawadniania roślin. Zaprojektowane zostanie zazielenienie przy użyciu roślin o małych

	<p>uważam za błąd.</p> <p>Planować należy naturalne retencje, które mogą zasilać w czasie suszy zieleni, a nawet zbiorniki na deszczówkę.</p>	wymaganiach wodnych.
44	<p>Pomyśleć o bardzo płytkich brodzikach, bezpiecznych nawet dla najmłodszych dzieci.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na dużą liczbę zadrzewień oraz występujących na terenie dzikich zwierząt utrzymanie czystości wody na wymaganym poziomie będzie bardzo trudne i kosztowne.</p>
45	<p>Postuluję wprowadzenie elementu integrującego tj. wody w rozwiązaniu oszczędnym typu tężnia, kaskada, zamglawiacz (inspiracja: warszawski Dotleniacz Joanny Rajkowskiej).</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na dużą liczbę zadrzewień oraz występujących na terenie dzikich zwierząt utrzymanie czystości wody na wymaganym poziomie będzie bardzo trudne i kosztowne</p>
46	<p>Proponuję zaprojektowanie fontanny z szeroko tryskającą wodą (np. fontanna z dmuchawcami – w sam raz pasowałaby z motywem do ogrodu).</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na dużą liczbę zadrzewień oraz występujących na terenie dzikich zwierząt utrzymanie czystości wody na wymaganym poziomie będzie bardzo trudne i kosztowne</p>
47	<p>Powinny być kraniki z wodą pitną.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>
48	<p>Powinna powstać tężnia solankowa.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Tężnia wymaga solanki, która byłaby elementem obcym dla obszaru</p>

		opracowania. Warto pamiętać także, że spray solny pochodzący z tężni jest szkodliwy dla roślin.
49	Ważne byłoby użycie w latarniach (które powinny być rzadko rozmieszczone) w miarę naturalnego światła, nie takiego, jakie jest obecnie modne: agresywnego; światło o temperaturze barwowej mniejszej niż 3000K (im więcej stopni Kelwina, tym światło jest chłodniejsze, a im mniej, tym cieplejsze).	Opinia uwzględniona
50	Należy zaprojektować minimalną ilość oświetlenia oraz strefy pozbawione oświetlenia sztucznego, a także brak iluminacji drzew i ogólnego zanieczyszczenia terenu światłem.	Opinia uwzględniona
51	Proszę uwzględnić zanieczyszczenie światłem, aby projektowy teren nie dokładał więcej emisji światła, tylko by był to obszar umiejętnie oświetlony w najważniejszych ciągach komunikacyjnych i w określonych miejscach.	Opinia uwzględniona
52	Proponuję oświetlenie ledowe	Opinia częściowo uwzględniona

	wzdłuż chodnika (taki pasek wzdłuż krawędzi).	Elementy oświetlenia będą szczegółowo dobierane na etapie projektów wykonawczych.
53	Przy projekcie można pokusić się o fotowoltaikę, w dobie kryzysu dobrą do oświetlenia parku, punktów gastronomicznych czy np. do pomp do wody, o ile będą w planie.	Opinia uwzględniona
54	Drewniany plac zabaw, pasujący do ogrodu (najlepiej z motywem, np.: fauna czy flora ogrodowa).	Opinia uwzględniona
55	Powinien być położony nacisk na stworzenie kilku placów zabaw (np. tak jak w parku w Szczodrem), przeznaczonych dla dzieci w różnym wieku, zróżnicowanych pod względem rodzaju: placik błotno-wodny, plac linowy itp. Konieczne jest powstanie dużego placu zabaw, bo jedynym miejscem do zabawy na cały park Szczytnickim jest plac na rogu ulic: Chopina i Różyckiego, a jak na taki park, to zdecydowanie za mało. Plac zabaw pokazany na wizualizacji jest stanowczo za mały.	Opinia częściowo uwzględniona Tematyka placu zabaw zostanie określona na kolejnych etapach projektowych, sugeruje się, aby była powiązana z miejscem. Wodny plac zabaw znajduje się na nabrzeżu rzeki Oławy.
56	Atrakcyjny plac zabaw dla dzieci,	Opinia częściowo uwzględniona

	do rozważenia wprowadzenie cieków wodnych z możliwością budowy zapór, regulowania przepływu i innymi możliwościami zabawy wodą.	Tematyka placu zabaw zostanie określona na kolejnych etapach projektowych, sugeruje się, aby była powiązana z miejscem. Wodny plac zabaw znajduje się na nabrzeżu rzeki Oławy.
57	Proponuję, by dla dzieci powstało miejsce do poznawania przyrody – może sadzenia własnych roślin czy dziki zagajnik z naturalnymi miejscami do zabawy, niekoniecznie musi to być tradycyjny plac zabaw.	Opinia uwzględniona Plac zabaw, który powstanie, ma być naturalny. Nie wyklucza się również zabaw dzieci (pod nadzorem dorosłych) w naturalnych, dzikich częściach parku.
58	Jeśli plac dla dzieci, to zaklinam, bez podłoża z małymi kamieniami.	Wyjaśnienie Nawierzchnia placu zabaw musi być bezpieczna i dostosowana do wysokości potencjalnego upadku, tj. do konkretnych urządzeń. Po wyborze motywu przewodniego placu i urządzeń zabawowych zostanie dobrany rodzaj nawierzchni bezpiecznej. Zakłada się stosowanie materiałów naturalnych np. piasku czy żwiru, trawnika, zrębków drewnianych, zamiast nawierzchni sztucznych typu EPDM (skrót od: <i>ethylene propylene diene monomer</i> , czyli bezpieczna nawierzchnia poliuretanowa, przypominająca rodzaj gumy).

59	Miejsce powinno być podzielone na strefy dla rodziców z dziećmi i dla starszych użytkowników, gdyż nie każdy potrafi wypoczywać w otoczeniu dzieci. Plac zabaw powinien być ograniczony do minimum.	Opinia uwzględniona Przewiduje się strefowanie parku oraz placu zabaw. Plac zabaw może być etapowany, tj. w pierwszej kolejności mały, a w razie potrzeby z możliwością rozbudowy.
60	Pewnym urozmaiceniem byłoby zaprojektowanie elementów małej architektury atrakcyjnych dla dzieci – np. szałas, domki z wierzby, kryjówki etc., wkomponowane w planowane nasadzenia.	Opinia uwzględniona
61	W części wspólnej warto zaprojektować obiekt, np. przykrytą dachem altanę dla kilkunastu osób na cele np. organizacji urodzin dla dzieci i ich rodziców lub pikniku. Lokalizacja: przy zespole szklarni. Należałoby przewidzieć pełny, dający cień (czyli nie szklany) dach.	Opinia uwzględniona
62	Potrzebne są zadaszenia na deszczowe lub słoneczne dni, obrośnięte zielenią.	Opinia uwzględniona
63	Żadnych pawilonów i konstrukcji które wymagają stałego, betonowego podłoża.	Opinia częściowo uwzględniona W wyjątkowych sytuacjach przewiduje się możliwość zastosowania posadzki

		lub nawierzchni betonowej. Co do zasady nawierzchnie nieprzepuszczalne zostaną ograniczone do koniecznego minimum.
64	Potrzebne jest miejsce w odtworzonej szklarni, pod dachem, na wszelkiego rodzaju imprezy.	Opinia uwzględniona
65	Moim zdaniem należy położyć szczególny nacisk na zachowanie lub możliwe odtworzenie obiektów dawnych szklarni (plac zabaw, kawiarnia, a nawet palmiarnia) – to właśnie te obiekty architektoniczno–ogrodowe stanowią o wyróżniku i niepowtarzalności przestrzeni. Przy braku możliwości budowy obiektów kubaturowych (<i>in door</i>) należy maksymalnie wykorzystać obiekty jako trejaże i konstrukcje pod rośliny pnące, a wszelkie możliwe powierzchnie płaskie i nachylone dachów należy wykorzystać jako elementy zielonej architektury (zielone dachy w formie ekstensywnej). Należy (zgodnie z ekologicznym odciskiem stopy lub śladem	Opinia uwzględniona Proponowane rozwiązania ekologiczno-cyrkularne zostaną wzięte pod uwagę przy realizacji projektu wykonawczego, z pewnością przynajmniej część z nich zostanie uwzględniona w projekcie.

	<p>węglowym) maksymalnie wykorzystać zastane materiały i tworzywo znajdujące się na terenie opracowania (kłody drewniane jako elementy nawierzchni czy obrzeża rabat, sterty konarów i korzeni jako habitaty dla zwierząt, sterty liści i zrębków jako zimowiska dla jeży i innych kręgowców). Materiały pochodzenia antropologicznego (żelbetowe fragmenty słupów i dawnych inspektów) należy możliwie zachować na terenie inwestycji, zamykając je choćby we wpisanych w koncepcję koszach gabionowych, to między innymi one świadczą o dawnym terenie. (Kosze gabionowe to element budowlany wzmacniający skarpe, nasyp ziemny bądź brzeg rzeki, może służyć też za ozdobę terenu; ma zwykle formę prostopadłościnnego kosza wykonanego z prętów i siatki stalowej, wypełnionego kamieniami lub żwirem – red.)</p>	
66	Propozycja: współdzielona szklarnia do produkcji żywności.	Opinia częściowo uwzględniona

	Kilka małych szklarni, do których dostęp mają osoby, które opłaciły najem (np. w wysokości dzierżawy ogródków na Sępolnie).	Na obszarze ogrodów działkowych w ramach ogrodów społecznych będzie taka możliwość, jednak raczej jako inspekty niż jako szklarnie.
67	Postuluję o budynek z salami do jogi czy innych aktywności ruchowych (świetlica).	Wyjaśnienie Koncepcja przewiduje miejsce na taki budynek, jednak obiekty kubaturowe nie wchodzą w zakres jej opracowania.
68	Nie dla obiektu sportowego. Obiektów sportowych jest w tej okolicy wystarczająco dużo.	Opinia nieuwzględniona Przewiduje się obiekty sportowe w miejscu tych istniejących obecnie. Z uwagi na przejęcie części terenu pod Aleję Wielkiej Wyspy istniejące boisko zmniejszyło się i konieczne jest rozplanowanie funkcji sportowych na nowo.
69	Należy zrezygnować z budynków na terenie zieleni nowego zagospodarowania.	Wyjaśnienie Koncepcja przewiduje pozostawienie miejsca na budynki, jednak obiekty kubaturowe nie wchodzą w zakres opracowania koncepcji.
70	Należy ograniczyć wszelkiego typu trwałe budowle (rekonstrukcja czy remont szklarni) i budynki aktywności społecznej.	Wyjaśnienie Koncepcja przewiduje pozostawienie miejsca na budynki, jednak obiekty kubaturowe nie wchodzą w zakres opracowania koncepcji.
71	Proszę nie nawiązywać do	Opinia uwzględniona

	realizacji i pomysłów małej architektury i betonowania drzew na WUWI-e i w okolicy kawiarni WUWA (dobra inspiracja: ul. Paderewskiego / ul. Mickiewicza (lokalizacja na mapie według poniższych danych: 51.114275, 17.088887)	
72	Kino plenerowe	Opinia uwzględniona Koncepcja przewiduje wygospodarowanie placu. Kino plenerowe może zostać zorganizowane tam, mogą odbywać się tam również inne małe imprezy.
73	Miniscena koncertowa	Opinia uwzględniona Koncepcja przewiduje wygospodarowanie placu. Koncerty będą mogły się odbywać tam, można do nich wykorzystywać scenę tymczasową.
74	Postuluję pergole owinięte bluszczem (pojedyncze czy tajemnicze tunele).	Opinia uwzględniona Przewiduje się roślinność pnącą rosnącą na szklarniach. Dobór gatunkowy zostanie ustalony na etapie projektu wykonawczego.
75	Proszę o wprowadzenie elementów ogrodów chińskich.	Opinia nieuwzględniona Nie planuje się ogrodu chińskiego w tej

		lokalizacji, w związku z tym elementy małej architektury będą spójne z całością projektu.
76	Postuluję o kule kamienne, często służące do dekoracji wielu ogrodów.	Opinia nieuwzględniona Wszystkie elementy małej architektury przewiduje się jako spójne z całością założenia, zostaną one dobrane na etapie projektu wykonawczego.
77	Postuluję o żardinierę do posiedzenia i relaksu.	Opinia nieuwzględniona Żardinery, jako element zieleni we wnętrzach, nie są przedmiotem koncepcji.
78	Postuluję mostek (często piękne ogrody przyozdobione są eleganckimi mostkami w ładnym, intensywnym kolorze).	Opinia nieuwzględniona W związku z brakiem cieków wodnych czy zbiorników wody na omawianym terenie nie przewiduje się mostków, a elementy małej retencji w przypadku tego obszaru nie będą wymagały takich rozwiązań architektonicznych.
79	Kubły na śmieci i toalety nie powinny "krzyczeć". Mają wpisywać się w zieleni.	Opinia uwzględniona
80	Potrzebna jest duża liczba koszy na śmieci oraz kubły na psie odchody.	Opinia uwzględniona
81	Potrzebne są toalety – przyzwoite toaleta, absolutnie nie <i>toi toi</i> , czynne całodobowo, z oddzielnymi	Opinia uwzględniona Na terenie planuje się publiczne toalety

	pisuarami oraz dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Ich forma i wyposażenie zostaną określone na etapie projektu wykonawczego.
82	Edukacyjnie: miejsce informujące o konieczności pozostawiania drewna w parkach (jak w parku Skowronim).	Opinia uwzględniona
83	Postuluję zamknięty teren dla psów (psi wybieg) wraz z małą architekturą: płotki, tunele itp.	Opinia nieuwzględniona Nie przewiduje się realizacji psiego wybiegu.
84	Postuluję miejsce prezentacji sztuki w przestrzeni społecznej (rzeźba?).	Opinia uwzględniona
85	Więcej elementów o charakterze pomników, rzeźb, miejsc upamiętnienia. Nasadzenia drzew mogłyby mieć charakter drzew pamiątkowych, np. drzewa o imionach dawnych projektantów i architektów tworzących na tzw. Wielkiej Wyspie (Max Berg, Hans Poelzig, Theo Effenberger) lub osób dawniej związanych ze sztuką ogrodową (Loesner, Goepfert).	Opinia uwzględniona W powstającym parku przewiduje się miejsce zarówno na rzeźby, jak i na nasadzenia drzew. Mogą one mieć również charakter upamiętnień.
86	Należy zaprojektować większą deniwelację terenu, aby nawiązać	Opinia częściowo uwzględniona Planuje się zachowanie i podkreślenie

	do charakteru dawnego gospodarstwa szkółkarskiego (wykopy, nasypy, wały ziemne, wały ziemne rozgraniczające tereny o różnych funkcjach, wały akustyczne).	istniejącej rzeźby terenu. Z uwagi na istniejący drzewostan nie planuje się wprowadzania dużych deniwelacji.
87	Przy elementach małej architektury należy niewątpliwie nawiązać do tematyki narzędzi ręcznych ogrodowych (szpadeł, grabie, wiadra, taczki, balie) lub narzędzi uprawy roli (widły, motyki, brony).	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się subtelne nawiązania do historii miejsca.
88	Należy zaplanować miejsca na rowery: parkingi rowerowe, stojaki.	Opinia uwzględniona
89	Postuluję miasteczko ruchu dla rowerzystów i pieszych.	Opinia nieuwzględniona Nie przewiduje się miasteczka ruchu, we Wrocławiu jest takie przy pl. Zamenhofa. Ponadto edukację w zakresie jazdy rowerem po mieście prowadzi się poprzez szkoły jazdy, nie zaś miasteczka ruchu, które nie oddają prawdziwych warunków jazdy po mieście rowerem.
90	Możliwe, że w zachowanej części ogródków na północ od ul. Heweliusza należałoby nakazać	Opinia uwzględniona Teren obecnych ogrodów działkowych zostanie uporządkowany, część ogrodu

	wykonanie nowych domków gospodarczych w określonym kształcie i kolorze oraz odnowić ogrodzenie, żeby ogrody były widoczne z zewnątrz. Z ogródkami pod zarządem R.O.D. takich możliwości nie będzie.	będzie pozostawiona w dotychczasowym użytkowaniu oraz do organizacji ogrodów społecznych. Zarządca terenu zobowiąże dzierżawców do podniesienia standardu domków gospodarczych.
91	Postuluję zaplecze dla ogrodników (dostęp do wody, narzędzi etc.).	Opinia częściowo uwzględniona Pozostawia się teren przy ul. Heweliusza jako zaplecze dla firmy zajmującej się pielęgnacją parku Szczytnickiego, jednak Ogrody Szczytnickie z założenia mają być terenem rekreacyjnym. Firma zajmująca się utrzymaniem terenu organizuje sobie zaplecze we własnym zakresie lub będzie korzystać z ww. zaplecza.
92	Należy wprowadzić elementy zabezpieczające zieleni parkową i podkonstrukcje roślin pnących.	Opinia uwzględniona Na czas prac budowlanych zieleni zostanie zabezpieczona zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Prezydenta. Planuje się podkonstrukcje dla roślin pnących (elementy szklarni).
93	Postuluję monitoring miejski. W obrębie parku Szczytnickiego monitorowany jest w zasadzie tylko Kościół Nepomucena.	Opinia nieuwzględniona Monitoringiem obejmuje się tylko obiekty szczególnie narażone na akty wandalizmu. W opinii zarządcy terenu

		na tym etapie Ogrody Szczytnickie nie wymagają takich rozwiązań.
94	Z jednej strony będziemy mieli AWW, z drugiej ul. Mickiewicza, z trzeciej ul. Jana Heweliusza, czyli i tak zbyt duży hałas wokół. Nie zapomnijmy o pasie zieleni "odbierającej" pyły oraz hałas z AWW. Może uda się wywalczyć w tym projekcie ekrany wyciszające, obrośnięte wiciokrzewami, milinem czy bluszczami.	Wyjaśnienie Obszar objęty koncepcją nie obejmuje terenu pasa drogowego, w którym lokalizuje się ekrany akustyczne. W ramach kształtowania zieleni na obszarze Ogrodów Szczytnickich przewiduje się zieleń izolacyjną.

Opinie dotyczące ciągów komunikacyjnych

I.p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji
1	Apelujemy o to, aby oryginalne ścieżki brukowe były pozostawione, jak wyglądają obecnie. Nie należy ich przebudowywać, gdyż stracą swój niepowtarzalny charakter. Należy oczyścić te drogi i uzupełnić braki, wszak Wrocław ma w składzie mnóstwo takowej kostki, która została rozebrana pod asfalt. Szczególnie zwracam się do Pani Planistki, która nie ma sentymentu do historii, uroku i niepowtarzalności, na którą	Opinia częściowo uwzględniona W miarę możliwości droga brukowa pozostanie w obecnym stanie. Równoległe do niej zostaną zaprojektowane ciągi zwiększające dostępność terenu dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodziców z wózkami dziecięcymi itp.

	<p>zwrócili uwagę wszyscy uczestnicy i wszystkie uczestniczki spaceru. Nie każda droga musi być dla matek z dziećmi czy dla inwalidów, to może być ścieżka dla romantyków i ludzi ceniących sobie spokój, z dala od zgiełku, dzieci w wózkach czy osób na rowerach.</p>	
2	<p>Ze względów krajobrazowych należy pozostawić niezwykle urokliwą, istniejącą i zarastającą drogę brukowaną. Analizując kwestie dostępności, "przełożenie bruku" nie sprawi, że będzie wygodna dla rowerzystów i rowerzystek, wózków dziecięcych lub osób z niepełnosprawnościami. (Aby tak się stało, należałoby zaprojektować nawierzchnię ciągu pieszego o standardzie "szpilkostrady", bo tylko takie rozwiązanie zapewni pożądany komfort. Być może warto rozważyć wykonanie równoległego ciągu w technologii zbrojonej murawy (obsianie trawą z mikrokoniczyną, która,</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>W miarę możliwości droga brukowa zostanie zachowana w obecnym stanie. Równoległe do niej zostaną zaprojektowane ciągi zwiększające dostępność terenu dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodziców z wózkami dziecięcymi itp.</p>

	utrzymywana we właściwy sposób, <i>de facto</i> może być znacznie wygodniejsza niż łamany bruk). Na tym odcinku można rozważyć wykonanie drewnianego pomostu (jak w materiałach prezentacyjnych).	
3	Postuluję zachowanie istniejących, utwardzonych ciągów komunikacyjnych (droga z tzw. kocich łbów – z kamieni polnych i granitowych kamieni łamanych).	Opinia częściowo uwzględniona W miarę możliwości droga brukowa zostanie zachowana w obecnym stanie. Równoległe do niej zostaną zaprojektowane ciągi zwiększające dostępność terenu dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodziców z wózkami dziecięcymi itp.
4	Konieczne są ścieżki rowerowe i ścieżki do jazdy na rolkach.	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się wykonanie ciągu rowerowego służącego ruchowi tranzytowemu, odseparowanemu od ruchu pieszego. Nie przewiduje się ścieżek do jazdy na rolkach.
5	Warto nie stosować nawierzchni, które ułatwiają jazdę na deskorolce, rolkach i tym podobnych.	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się wykonanie ciągu rowerowego służącego ruchowi tranzytowemu, odseparowanemu od ruchu pieszego. Nie przewiduje się ścieżek do jazdy na rolkach.
6	Potrzebne są ścieżki spacerowe.	Opinia uwzględniona

7	Ścieżki rowerowe powinny być oddzielone od ciągów pieszych.	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się wykonanie ciągu rowerowego służącego ruchowi tranzytowemu, odseparowanemu od ruchu pieszego.
8	Umiejętnie poprowadzić ścieżki rowerowe i piesze, unikając ich przecinania się w miejscach o utrudnionej widoczności.	Opinia uwzględniona
9	Nie należy separować ruchu rowerowego od pieszego. Wprowadzić ograniczenie prędkości dla rowerzystów.	Opinia nieuwzględniona Ze względu na wielkość terenu przewiduje się wykonanie ciągu rowerowego służącego ruchowi tranzytowemu, odseparowanego od ruchu pieszego. Miejsca przecięć z ciągami pieszymi zostaną zaprojektowane tak, aby zminimalizować kolizyjność ruchu pieszego i rowerowego.
10	Potrzebne są ścieżki, z których będą mogły korzystać osoby z niepełnosprawnościami.	Opinia uwzględniona
11	Postuluję chodnik dla wózków inwalidzkich i osób starszych z niepełnosprawnościami ruchowymi.	Opinia uwzględniona
12	Proszę zwrócić uwagę na ukształtowanie nawierzchni pod	Opinia uwzględniona

	kątem osób słabowidzących.	
13	Ścieżki powinny być wykonane z materiałów naturalnych – bez betonu czy asfaltu, a takie, po których może poruszać się ktoś na wózku. Nie dajmy się jednak zwariować – jestem za tym, aby wiele z nich pozostawić tak, jak teraz – naturalne. To będzie atrakcyjne.	Opinia częściowo uwzględniona Z założenia planuje się naturalne nawierzchnie ścieżek parkowych (z miąża kamiennego) oraz zachowanie części istniejących przedeptów, bez ingerencji w nie. Nie wyklucza się nawierzchni utwardzonych (z betonu czy asfaltu), jednak w uzasadnionych przypadkach będą stosowane.
14	Dostosowanie układów komunikacyjnych, placów zabaw oraz obiektów architektonicznych do potrzeb różnych grup wiekowych i o różnej lokomotoryce (osoby z niepełnosprawnościami i osoby na wózkach, rodzice z dziećmi i osoby wizytujące teren ze zwierzętami).	Opinia uwzględniona
15	Szerokie ścieżki, dające możliwość swobodnego, równoczesnego przemieszczania się osobom na wózkach, biegające dzieci i większe grupy (np. podczas warsztatów).	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się ścieżki różnej szerokości, w zależności od charakteru i natężenia ruchu.
16	Ciągi komunikacyjne nie powinny być zbyt szerokie, gdyż z ich powodu zostanie wycięta cenna	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się ścieżki różnej szerokości,

	zieleni.	w zależności od charakteru i natężenia ruchu oraz uwzględniające ochronę istniejącej zieleni.
17	Potrzebna jest dogodna ścieżka z parkingu i przejść do punktów gastronomicznych – przystępnych cenowo dla mieszkańców i mieszkank oraz odwiedzających.	Opinia częściowo uwzględniona Powstaną ścieżki z parkingu, natomiast obiekty kubaturowe oraz ich potencjalni najemcy nie są objęci zakresem koncepcji.
18	Ważne jest połączenie z parkiem Szczytnickim: łatwy dostęp do ścieżek w parku i na osiedlu Sępolno (np. wejście od strony biblioteki) oraz wyjście w stronę ulice: Dembowskiego i Olszewskiego. Połączenie spacerowe i rowerowe z ciągami w parku Szczytnickim w stronę południową, zachodnią i północną.	Opinia uwzględniona
19	Teren powinien być wyłączony z ruchu samochodowego.	Opinia częściowo uwzględniona Z założenia teren nie będzie dostępny dla ruchu samochodowego. Dopuszcza się jednak możliwość wjazdu pojazdów uprzywilejowanych, mieszkańców i mieszkank, pojazdów obsługi i zaopatrzenia terenu oraz foodtrucków.
20	Ważny jest dostęp (dojazd) do szklarni w celu ich zaopatrzenia.	Opinia częściowo uwzględniona

		<p>Z założenia teren nie będzie dostępny dla ruchu samochodowego. Dopuszcza się jednak możliwość wjazdu pojazdów uprzywilejowanych, pojazdów obsługi i zaopatrzenia terenu, foodtrucków lub innych wyłącznie za zgodą Zarządcy terenu.</p>
21	<p>Przejścia z parkingów i osiedla, nie używać betonu, asfaltu ani nawierzchni, które nie są naturalne. Mają być bezpieczne dla korzeni drzew oraz krzewów; przy ścieżkach mile widziana będzie piękna roślinność np. kwiaty sezonowe.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Z założenia planuje się naturalne nawierzchnie ścieżek parkowych (z miąża kamiennego) oraz zachowanie części istniejących przedseptów, bez ingerencji. Nie wyklucza się zastosowania w uzasadnionych przypadkach nawierzchni utwardzonych z betonu czy asfaltu.</p>
22	<p>Zastosowanie przepuszczalnej nawierzchni (nie terraway), ważne przy obecnych problemach z suszami i ulewami. Ścieżka w parku nie musi być wylana asfaltem, żeby mogli się po niej przemieszczać ludzie na wózkach czy rowerem.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>
23	<p>Zachowanie jak największej ilości istniejącej roślinności, korzystanie z istniejących już tras, odpowiednie podłoże zapewniające właściwe warunki</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>

	<p>drzewom.</p> <p>Dostosowanie się do zastanego układu roślin, z uwzględnieniem odpowiednich odległości od istniejących drzew i krzewów.</p> <p>Mam także nadzieję, że w procesie projektowym uczestniczą dendrolodzy i dendrołożki oraz architekci i architektki krajobrazu.</p>	
24	<p>Nie należy planować ciągów komunikacyjnych.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Ciągi należy zaplanować, aby zapewnić ich właściwą funkcjonalność i dostępność terenu dla różnych użytkowników i użytkowników.</p>
25	<p>Ciągi komunikacyjne powinny być zaplanowane zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu – należy uwzględnić możliwe niwelety i pochyłości utwardzonych ścieżek, ukierunkowujących wody opadowe na tereny zieleni lub czasowe retencjonowanie ich w formach ogrodów deszczowych i układów czasowo przechwytyjących wodę opadową (suche strumienie wraz z roślinnością wilgociolubną).</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>

26	<p>Postuluję swobodne kierunki przemieszczania się dla pieszych (pozwolić na utrzymanie przedeptów).</p> <p>Zachowanie dawnych układów komunikacyjnych względem istniejących terenów zieleni.</p>	Opinia uwzględniona
27	<p>Należy uwzględnić istniejącą sieć dróg na terenie ogrodów na północ od ul. Heweliusza, wykorzystując je jako części układu komunikacyjnego całości.</p> <p>Pomogłoby to użytkownikom i użytkowniczkom ogrodów w swoistym zwiedzaniu miejsca, ale tylko wyznaczonymi ścieżkami, żeby umożliwić pracę i odpoczynek w ogródkach działkowcom.</p>	Opinia uwzględniona
28	<p>Ważne jest dogodne dojście do WC i urzędzeń do ćwiczeń oraz możliwość przejechania rowerem i dobre skomunikowanie wewnętrznych stref.</p>	Opinia uwzględniona
29	<p>Powinny być dwie ścieżki z parkingu, jedna obok <i>food court</i>, druga w części środkowej, która będzie prowadziła do pozostałych części Ogrodów Szczytnickich.</p>	Opinia uwzględniona

30	Jeden ciąg komunikacyjny powinien być zaplanowany jako główna aleja stanowiąca skrót dla rowerzystów i pieszych wykorzystujących park do przemieszczania się (dojazd do ul. Mikołaja Kopernika), zaś reszta powinna być przeznaczona głównie dla osób korzystających z parku rekreacyjnie.	Opinia uwzględniona
31	Potrzebne są tabliczki informacyjne, gdzie co jest ulokowane: gastronomia, toalety, place zabaw czy ogrody działkowe.	Opinia uwzględniona
32	Należy planować obrzeża o jak najmniejszej wysokości, dbając tym samym o strefy korzeniowe drzew i krzewów. Należy stosować możliwie jak największą część ścieżek i układów komunikacyjnych w formach naturalnych (kruszywo, zrębki drewniane), a w komunikacji pieszo-jezdnej: drogi o parametrach nawierzchni przepuszczalnych i tzw. kratek utwardzonych z nawierzchnią żwirową lub trawiastą (kratki trawnikowe, geokraty z	Opinia uwzględniona

	materiałów pochodzących z recydingu). Przy nawierzchniach drewnianych należy zastosować najmniej obciążające dla środowiska oleje i pokosty. Należy projektować i wdrażać chodniki rampowe w miejscach kolizji ciągów komunikacyjnych ze strefą korzeniową drzew.	
33	Należy zrobić kilka alejek szutrowych, bez żadnych krawężników.	Opinia częściowo uwzględniona Przewiduje się zachowanie części istniejących przedseptów bez ingerencji, ale nie ma potrzeby wysypywania przedseptów szutrem. Planuje się miał kamienny na pozostałych ścieżkach.
34	Proszę wziąć pod uwagę szlaki migracji zwierząt i prawo zwierząt nieudomowionych do spokoju i bezpieczeństwa.	Opinia uwzględniona Nie przewiduje się grodzenia terenu i innych utrudnień dla migracji zwierząt.
35	Wniosek, by ulica 8 Maja stała się ulicą wewnętrzną – w związku z budową Alei Wielkiej Wyspy. Takie rozwiązanie ułatwiłoby mieszkańcom i mieszkankom ulicy parkowanie.	Wyjaśnienie Koncepcja nie obejmuje terenu ul. 8 Maja.

Opinie dotyczące zieleni

l.p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji
-------------	---------------	--

1	Zieleń, która tam jest, jest niespotykana i bardzo bym chciała, aby została zachowana.	Opinia uwzględniona
2	Posadzić duży labirynt z zieleni. Będzie z czasem dodatkową atrakcją w parku.	Opinia nieuwzględniona Charakter terenu narzuca rozwiązania naturalne, dzikie, labirynt z zieleni nie wpisuje się w taką konwencję
3	Proponuję nasadzenia drzewów i krzewów owocowych (głogi, róże parkowe, jarzębiny, kaliny, derenie, leszczyny itp.).	Opinia częściowo uwzględniona Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.
4	Teren powinien być estetyczny i cieszyć oko (nasadzenia rabatowe, kwiaty, krzewy kwitnące itp). Nie powinna to być kolejna "miejska łąka" z metrową, niekoszoną trawą (mamy jej wystarczająco dużo w okolicy), która wyjątkowo uprzykrza życie alergikom. Już na wizualizacjach "trawniki" i łąki wyglądają niechlujnie. Nazwa miejsca powinna odpowiadać jego wyglądowi – ogrody kojarzą się z	Opinia częściowo uwzględniona Zakłada się istnienie różnych stref, zarówno z zielenią uporządkowaną, jak i dziką. Przewiduje się również możliwość realizacji łąk miejskich z ograniczaniem gatunków trawiastych – z uwagi na sprzyjanie zapylaczom i zwiększanie bioróżnorodności.

	<p>kwiatami, krzewami i przystrzyżonym trawnikiem. Wizualizacje przedstawiają bardziej wiejskie łąki i nieużytki pośród drzew.</p>	
5	<p>Należy również zadbać o pas zieleni wzdłuż ul. 8 Maja.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Koncepcja nie obejmuje obszaru ul. 8 Maja.</p>
6	<p>Martwi mnie nieco kategoryczna rezygnacja z gatunków obcych. Oczywiście nie chodzi o obsadzanie alei tymi nieszczęsnymi platanami, ale wkomponowanie w nasadzenia gatunków/ mieszańców "egzotycznych". Dobrze sprawdza się to w "starej" części parku, dlaczego więc nie zastosować również tutaj tego rozwiązania?</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>W związku z licznymi gatunkami obcymi stanowiącymi pozostałość produkcji szkółkarskiej z założenia przyjęto, że nasadzenia uzupełnione będą głównie gatunkami rodzimymi, jednak nie wyklucza się całkowicie stosowania gatunków introdukowanych (obcych).</p>
7	<p>Marzą mi się "perełki" roślinne takie jak np. <i>Liriodendron tulipifera x chinensis</i> (<i>tulipanowiec chiński</i>), <i>Toona chinensis</i> (<i>cedrówka chińska</i>), <i>Gordlinia</i> czy <i>Maclura pomifera</i> (<i>żółtnica pomarańczowa</i>). Gdy urosną, będą nie lada atrakcją.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na terenie rosną już ciekawe gatunki i bardzo rzadko spotykane egzemplarze. Dopuszcza się możliwość wprowadzenia kolejnych gatunków egzotycznych, jednak zostanie to doprecyzowane na etapie projektu wykonawczego; jednocześnie zostanie dostosowana kompozycja, walory</p>

		estetyczne i warunki siedliskowe.
8	<p>Na pokazanych wizualizacjach i w przedstawionym opisie brakuje informacji o nasadzeniach drzew i krzewów, które są głównymi elementami ogrodów, czyli owocowych, tzn. np. jabłoni, gruszy, świdośliwy czy śliw, malin, porzeczek, jagody kamczackiej czy, borówki. Do tego zioła typu mięta, lawenda, rozmaryn, lubczyk. Takie nasadzenia są zrobione np. w parku Rataje w Poznaniu. Nasadzenia te pełnią rolę estetyczną i edukacyjną.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Na terenie rosną już drzewa owocowe, w projekcie zostaną uwzględnione również nasadzenia drzew i krzewów owocowych oraz ziół.</p>
9	<p>Część terenu mogłaby stanowić sad (zamiast lasu, jak jest pokazane na wizualizacjach). Klony na osiedlu Sępolno i Biskupin sadzą się wszędzie same i trudno je wyplenić np. z żywopłotów.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Nie planuje się zakładania miejskiego sadu produkcyjnego, jednak zakłada się pozostawienie istniejących drzew owocowych oraz dosadzenia nowych. Stosowanie gatunków rodzimych, które same się wysiewają, jest częścią projektowania NBS (ang. <i>nature-based solutions</i> – rozwiązania wynikające z procesów naturalnych), co znacznie ogranicza koszty utrzymania.</p>
10	<p>Obszar powinien zachować swój niepowtarzalny krajobrazowo charakter, gdzie naturalnie</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na terenie znajdują się głównie</p>

	<p>wkroczyła sukcesja biologiczna. Zdecydowanie warto zachować duży odsetek lekko zdziczałego terenu (pnącza, krzewy i wyrosłe byliny), gdzie dopuszcza się samoistne pojawianie rodzimej szaty roślinnej. Ograniczy to konieczność intensywnej pielęgnacji (koszenie trawników, przycinanie krzewów, grabienie czy przedmuchiwanie liści etc).</p>	<p>pozostałości nasadzeń produkcyjnych (szkółkarskich). Zakłada się strefowanie parku i utrzymanie jego części bardziej dzikiej o małej intensywności pielęgnacji.</p>
11	<p>Należy możliwie przemyśleć liczbę wycinek drzew w strefach dawnych nasadzeń kubaturowych – drzewa rosnące w dużym zagęszczeniu nie miały możliwości wytworzyć charakterystycznych dla gatunku pokrojów i właściwej statyki. Dodatkowym aspektem może być również nagłe wystawienie na promienie słoneczne, z czym wiążą się zgorzele i oparzenia słoneczne. Tereny sąsiadujące z dawnymi zadrzewieniami soliterowymi powinny być projektowane zgodnie z zasadą strefy upadku drzewa (strefa wynosząca półtorakrotną wysokość drzewa w rzucie), minimalizując tym samym</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>

	możliwość wystąpienia późniejszych szkód i wypadków.	
12	W nasadzeniach łąkowych należy preferować gatunki rodzime, a lokalizację łąk i ich skład gatunkowy w koncepcji projektowej należy skonsultować z odpowiednimi branżystami. Już na etapie projektu należy zasygnalizować możliwości koszenia proprzyrodniczego.	Opinia uwzględniona
13	Należy postawić nacisk na zimowe habitaty dla owadów zapylających (pszczoły samotnice i trzmiele), zgodnie z preferencjami gatunków (sandaria i sterty gałęzi, drewna, lub grupy kamieni polnych), a także murszejące drzewa owocowe. Należy zachować możliwie jak najwięcej starych drzew, z dziuplami – to zapewni możliwość zachowania ciągłości życia chrząszczy saproksylicznych, nietoperzy i ptaków, które lubią dziuple. Należy bezwzględnie wytyczyć strefy i grupy roślin (tarniny, jeżyny, gęste nasadzenia krzewów) jako tzw. remizy i miejsca do schronienia i gniazdowania ptaków.	Opinia uwzględniona

14	Należy już na etapie koncepcji projektowej wytyczyć miejsca pozostawione dla "przyrody", charakteryzujące się dzikością, niedostępnością i brakiem ingerencji rąk ludzkich. Należy zachować część pokrzywowisk i siedlisk okrajkowych ze względu na potencjalną bioróżnorodność.	Opinia uwzględniona
15	Tuje wrosły już w to miejsce i tworzą naturalne schronienie dla małych zwierząt. Tuja, która przerosła, rozwali donicę i wrośnie w ziemię, przyroda lepiej radzi sobie bez nas. Przede wszystkim należy uporządkować teren z gruzu, szkła i odpadów, a następnie zabierać się za wycinki.	Opinia częściowo uwzględniona Z uwagi na bezpieczeństwo użytkowników i użytkowniczek część pozostałości po dawnych inspektach musi zostać usunięta i uporządkowana, co wiąże się z koniecznością usunięcia przerośniętych sadzonek żywotników. Nie przewiduje się usuwania żywotników z leśnych kwater szkółkarskich, rosnących w gruncie rodzimym, bez pozostałości inspektów.
16	Część użytkowa powinna być obsadzona drzewami i krzewami owocowymi typu czarna i czerwona porzeczka, agrest, aronia, jeżyna, borówki, czarny bez, ligustry, rokitnik, dzika róża, berberysy, kaliny, śliwa tarnina, jarzębinogrusze itp. Oprócz pięknych liści, cieszą oko owocami	Opinia częściowo uwzględniona Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.

	<p>i są też schronieniem dla ptaków, które są naturalnymi sprzymierzeńcami w parkach, jeśli chodzi o owady i szkodniki.</p>	
17	<p>Część ozdobna ogrodu: powinno uwzględnić się różne odmiany hortensji, z przewagą odmiany bukietowej, która w tym rejonie dorasta nawet do trzech metrów. Potrzebuje ona ziemi kwaśnej, cienia i wilgoci. Wiele zakątków w stanie obecnym oferuje idealne warunki dla roślin, w tym – pnących, które są świetnym schronieniem dla ptaków. W tej części powinny być też krzewuszki i łąki pożyteczne dla owadów, motyli i ptaków: łąki kwietne z prawdziwego zdarzenia, nie: same chwastowiska. Krzewy kwitnące, winobluszcz, bluszcz, winorośl japońska. Należy posadzić więcej lip drobnolistnych dla pszczół, czeremchy, robinii akacyjowej, wierzby i dąbrówki rozłogowej.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.</p>
18	<p>W planie nasadzeń należy ująć nasadzenie hortensji i rododendronów jako roślin niewymagających dużego nasłonecznienia.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem</p>

		przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.
19	<p>Proszę zostawić kręte, nieoczywiste ścieżki, "krzywe" drzewa, pokrzywiska dla motyli i wszystkie rośliny, które tam obecnie rosną, nawet stare tuje, które są już starymi drzewami (wyglądają nieziemsko). Nie należy wycinać pod żadnym pozorem drzew, które rosną w skupiskach, a pomiędzy nimi są betonowe słupki. Wystarczy te słupki uprzętnąć, drzewa w nie nie wrastają, jak to zostało przedstawione na konsultacjach. Nawet jeśli jest tu kilka krzywych drzew, to jest to ich urok.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Z zasady planuje się ograniczanie wycinek drzew i krzewów. Usuwane będą jedynie drzewa suche i drzewa i krzewy kolidujące z rozbiórką elementów niebezpiecznych dla użytkowników. Nie planuje się wycinek drzew ze względu na krzywe pnie itp. Planuje się pozostawienie większości istniejących ścieżek i wkomponowanie ich w układ komunikacyjny parku.</p>
20	<p>Odtworzone szklarnie należałoby obsadzić winoroślą japońską, która rośnie tuż przy szklarni pokazanej na konsultacjach. Spektakularna, przepięknie się przebarwia, ma okazałe liście, czyli idealny klimat i już tam jest.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów</p>

		i gatunków.
21	<p>W pobliżu brukowanej drogi rośnie szpaler cedru libańskiego, który jest obecnie podcinany przez kogoś, kto wycina zdrowe gałęzie. Gałęzie leżą na stertach tzw. gałęziówki. Proszę o przyjrzenie się sprawie, gdyż to niesamowite okazy, które, wpisane w ten projekt, będą jego mocną stroną.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Przewiduje się wkomponowanie okazów z gatunku cedr w kompozycję zieleni parkowej.</p>
22	<p>Żadnych traw typu rozplenica japońska. Mamy swoje, tutejsze rośliny rosnące na tym terenie i należy je wykorzystać do tego celu.</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.</p>
23	<p>Należy powtarzać to, co już tam jest (jeśli chodzi o nowe drzewa) i co się dobrze czuje na tym terenie. Jest tam szpaler kasztanowca czerwonego, aleja grabów, wspomniane cedry libańskie, sosny; powinno znaleźć się też więcej brzoź i lip, jakiś judaszowiec jako soliter; bluszcze czy powojniki, które pną się po drzewach należy</p>	<p>Opinia częściowo uwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.</p>

	<p>zostawić i nie oczyszczać ich. To tworzy niesamowitą harmonię i urok tego miejsca.</p>	
24	<p>Proponuję drzewa jak parasole (specjalne przycięcia, które z daleka przypominają parasole). Takie zabiegi widywałam w wielu parkach i ogrodach.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, wybrane tak, by były adekwatne pod kątem przyrodniczym, siedliskowym, jak i estetycznym. Na razie jest za wcześnie, aby decydować o doborze wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.</p>
25	<p>Dobrze byłoby przemyśleć nasadzenia krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie placów zabaw – pominięcie drzew i krzewów trujących (cis, laurowiśnia, śnieguliczka, tuja itp).</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>
26	<p>Na pewno kwietne łąki zamiast traw ozdobnych, widocznych na wizualizacjach, najlepiej (tam, gdzie się da) z gatunków rodzimych.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p>
27	<p>Słowo ogród zawsze kojarzy się z harmonią, ładem i przestrzenią. Jak harmonia, to wszystko w naszym Ogrodzie powinno być symetryczne (góra–dół, dół–góra, równość–do równości). Jak ład, to</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Na etapie projektu wykonawczego zostaną wybrane gatunki, biorąc pod uwagę zarówno kwestie przyrodnicze, siedliskowe jak i estetyczne. Na</p>

	aby wszystko w nim do siebie pasowało (odcień ciemny w kontraście do jasnego i jasny w kontraście do ciemnego; drzewa jasnozielone w kontraście do ciemnozielonych. Drzewa zielone w kontraście do czerwonych, żółtych czy dwubarwnych. I jak drzewa, to i krzewy, kwiaty, i trawy kolorystycznie w kontraście ze sobą).	obecnym etapie jest za wcześnie, aby decydować o doborach wszystkich roślin z konkretnych rodzajów i gatunków.
28	Potrzebny jest obornik dla wszystkich roślin.	Wyjaśnienie Sposób nawożenia roślin zostanie ustalony na etapie utrzymania terenu.
29	Proszę zadbać o system podlewania nowo posadzonych roślin (ze względu na nierzetelne podlewanie przez firmy wygrywające przetargi).	Opinia nieuwzględniona Co do zasady nie przewiduje się stałego systemu nawadniania roślin, a dopuszcza się jego zastosowanie jedynie w miejscach o większym zainwestowaniu. Z zasady projektowane będą gatunki odporne na istniejące warunki, a podlewanie, z uwagi na oszczędność wody, zostanie ograniczone do pierwszych lat po posadzeniu.
30	Postuluję zachowanie i pielęgnację dużych drzew istniejących, a będących jak dotąd w zasobach	Opinia uwzględniona

	zlikwidowanej na potrzeby budowy AWW szkółki roślin. Uzupełnienie szpalerów.	
31	<p>Nie usuwać masowo samosiejek, pozostawić je przede wszystkim od strony ul. Mickiewicza, gdzie stanowią korytarz ekologiczny do parku Szczytnickiego i na tereny nad Odrą.</p> <p>Ważne jest pozostawienie części od strony parkingu na ul. Mickiewicza w stanie jak najbardziej naturalnym.</p>	<p>Opinia uwzględniona</p> <p>Od strony ul. Mickiewicza większość roślin stanowią pozostałości nasadzeń szkółkarskich. Istniejącą roślinność spontaniczną planuje się zachować.</p>
32	<p>Wnioskujemy o zlecenie w czasie procesu projektowego inwentaryzacji dendrologicznej dla tego terenu i na jej podstawie zaznaczenie w planie drzew do ochrony.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Inwentaryzacja dendrologiczna została już wykonana.</p>
33	<p>Wnioskujemy o ochronę zapisem planu kasztanowca oraz dębu. Są to dorodne, zdrowe drzewa, należące do największych na tym terenie.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Koncepcja nie obejmuje tworzenia i zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ani tworzenia form ochrony przyrody. Wszelkie zmiany w obowiązujących MPZP nadzoruje i wprowadza Wydział Planowania Przestrzennego, będący jednostką Urzędu Miejskiego</p>

		Wrocławia.
34	Wnioskujemy, by na obszarze stworzono możliwość prowadzenia banku nasion starych odmian (nasadzenia i pielęgnacja lokalnych roślin, krzewów i drzew) oraz, w obrębie istniejącej zabudowy, stworzenie miejsca magazynowania i segregowania nasion.	Opinia częściowo uwzględniona Lokalne rośliny rosną i będą rosnać na tym terenie. Miasto nie planuje działalności związanej z prowadzeniem banku nasion. Działalność taka prowadzona jest przez odrębne instytucje.

Pozostałe opinie

I.p.	Opinia	Odpowiedź Wrocławskich Inwestycji
1	Kontrowersyjny temat to obręb położony w południowo-zachodniej części terenu objętego projektem, czyli istniejące ogródki działkowe, a nie – pozostałości po nich. Obecnie ich użytkownicy i użytkowniczki z całą mocą i stanowczością deklarują chęć użytkowania ich dziś i w dalszej perspektywie czasowej. Co ważne, mają aktualną dzierżawę tych terenów, podobnie jak dzierżawcy budynku mieszkalnego położonego w centralnej części Ogrodów Szczytnickich, co może oznaczać,	Opinia częściowo uwzględniona Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich mieszkańców i mieszkańek oraz z ogrodami społecznymi, demonstratorami ogrodów, inspektami itp., zarządzanymi przez ZZM lub NGO. Na tym etapie nie przewiduje się rozwiązania nie zalegających z opłatami umów dzierżawy użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem.

	<p>że jeżeli dzierżawa budynku mieszkalnego może trwać, to dzierżawa ogródków działkowych również może trwać. Niestety niektórzy decydenci temu zaprzeczają, nie podając różnicy prawnej między tymi dzierżawami.</p>	
2	<p>Dla mieszkańców i mieszanek Sępolna i Biskupina jest niezrozumiałe, dlaczego informowanie o konsultacjach dotyczących Ogrodów Szczytnickich było rozpowszechniane przez fundację, która zrobiła to w sposób minimalistyczny. Dlaczego nie zdecydowano się na rozpowszechnienie tych informacji przez telewizję i radio? Są to możliwości bezpłatne. Znikoma liczba osób została poinformowana. Oczekujemy, że konsultacje zostaną powtórzone.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Promocja konsultacji została zorganizowana zgodnie z wymaganymi procedurami, podobnie jak inne procesy konsultacyjne. Informacja o konsultacjach znalazła się na stronie internetowej Wrocław Rozmawia, w BIP-ie UM, była również promowana na portalach społecznościowych. Zaproszenia do konsultacji były przekazane Radzie Osiedla, Centrum Aktywności Lokalnej oraz osobom i organizacjom zainteresowanym tematem. Ponadto na terenie Sępolna i Biskupina były rozmieszczone plakaty informacyjne. W naszej ocenie są to środki wystarczające i nie ma potrzeby powtarzania konsultacji.</p>
3	<p>W planach powinien być uwzględniony niezagospodarowany teren zielony między ul. 8 Maja a AWW.</p>	<p>Opinia nieuwzględniona</p> <p>Koncepcja nie obejmuje terenu ul. 8 Maja.</p>

4	Szumna AWW, kosztowna koncepcja Ogrodów Szczytnickich, a kilka metrów dalej brud, chaszcze, samowolne altanki i wiaty samochodowe wzdłuż ul. 8 Maja. Należy posprzątać teren ze śmieci.	Wyjaśnienie Koncepcja nie obejmuje terenu ul. 8 Maja.
5	Jeżeli chodzi o tereny sportowe między ulicami: Dembowskiego a 8 Maja, to nie widzę na przedstawionym planie istniejącego obecnie „balona”, znajdującego się przy parkingu na ul. Dembowskiego. Nie wiem, jakie plany mają jego właściciele i właścicielki, ale głos obecnych użytkowników i użytkowniczek tej bazy sportowej nie powinien zostać pominięty.	Opinia uwzględniona Teren sportowy objęty jest wyłącznie projektowym etapem koncepcji i nie będzie objęty w tej chwili ani projektem budowlanym, ani wykonawczym. Nie planuje się likwidacji istniejącego terenu sportowego.
6	Mniej „modernizmu” a więcej nawiązań do wyglądu parku Szczytnickiego (np. zachowanie nawierzchni naturalnych). Sprzeciw wobec wizualizacji przedstawionych na konsultacjach.	Opinia nieuwzględniona Charakter istniejących nasadzeń szkółkarskich na terenie, z założeniem ich pozostawienia, nie pozwala na stworzenie w parku ścieżek w układzie krajobrazowym nawiązującym do XIX-wiecznych rozwiązań z zakresu sztuki ogrodowej (część parku Szczytnickiego), ponieważ wiązałoby się to ze znacznymi wycinkami drzew.

		Wizualizacje przedstawione na konsultacjach miały być jedynie punktem wyjścia do dyskusji o planowanych funkcjach i wyglądzie terenu. Nie są to absolutnie rozwiązania docelowe, miały one jedynie charakter poglądowy.
7	Ponieważ mamy tam ogródek, z którego korzystamy, interesujemy się jego przyszłością; chcemy wiedzieć, na ile mamy się w niego angażować.	Wyjaśnienie Na tym etapie nie przewiduje się rozwiązania opłacanych i nie zalegających z opłatami umów dzierżawy.
8	Pilotażowo można otworzyć bramę i udostępnić przejście przez ogródki działkowe.	Opinia częściowo uwzględniona Ogrody pod zarządem ZZM zostaną zachowane, zakłada się jednak ich przekształcenie w teren półotwarty, z częścią poza dzierżawionymi ogrodami dostępną dla wszystkich mieszkańców i mieszkanek oraz z ogrodami społecznymi, demonstratorami ogrodów, inspektami itp., zarządzanymi przez ZZM lub NGO. Na tym etapie nie przewiduje się rozwiązania nie zalegających z opłatami umów dzierżawy użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem.
9	Należy zlikwidować asfalt w parku Szczytnickim.	Wyjaśnienie Koncepcja nie obejmuje tego terenu.

PODSUMOWANIE

Konsultacje miały na celu zebranie opinii mieszkańców i mieszkanek na temat koncepcji projektowej planowanych terenów zieleni, które mają być usytuowane wzdłuż powstającej Alei Wielkiej Wyspy między ulicami: 8 maja, Dembowskiego, Mikołaja Kopernika i Adama Mickiewicza. Opinie można było wyrazić podczas dwóch spotkań, spaceru konsultacyjnego, za pomocą e-formularza opinii oraz poprzez e-mail. Najważniejsze kwestie, które podniesiono, to:

1. Funkcje, które będzie pełnić teren poddany konsultacjom. Wśród propozycji pojawiły się m.in.: rekreacyjno–zielone, przyrodnicze, sportowe, rekreacyjne z zachowaniem istniejących ogródków działkowych, edukacyjne, kulturalne i społeczne (to ma być miejsce zachęcające do spotkań towarzyskich).
2. Organizacja przestrzeni oraz mała architektura: siłownia zewnętrzna, miejsce do ćwiczeń i na spotkania sąsiedzkie (z ławkami i stołami), mała gastronomia, ławki i kosze na śmieci. Dyskutowano także nad budową parkingu – pojawiły się głosy za i przeciw. Podniesiono kwestię retencji i zagospodarowania wód opadowych oraz możliwości wprowadzenia elementów dla zwierząt (ule, budek dla jerzyków, kurniki).
3. Konieczność budowy ścieżek rowerowych oraz ścieżek do jazdy na rolkach czy deskorolce; możliwość zachowania istniejących ścieżek utwardzonych z kamieni polnych, zadbanie o potrzeby komunikacyjne osób z niepełnosprawnościami.
4. Zieleń: należy zachować i pielęgnować istniejącą, dosadzić nowe drzewa i krzewy (także owocowe), korzystać z gatunków rodzimych i obcych.

Wszystkie opinie omówione w tym raporcie zostały przekazane projektantowi. Na ich podstawie, po wnikliwej analizie, został przygotowany projekt, w którym odzwierciedliły się uwzględnione opinie.

Partnerzy lokalni

Partnerem lokalnym konsultacji była **Rada Osiedla Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bartoszewice**, której przedstawiciele i przedstawicielki uczestniczyli w spotkaniu i spacerze konsultacyjnym. RO przekazywała także informacje o konsultacjach.

Partnerem był także ośrodek kulturalny Czasoprzestrzeń przy ul. Tramwajowej 1-3 we Wrocławiu, w którym zorganizowano spotkanie konsultacyjne.

INFORMACJA O REALIZATORACH

Organizator konsultacji: Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wsparcie w realizacji: Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Inicjator konsultacji: Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.

Wsparcie merytoryczne: Pracownia A+F oraz 3XA

Realizatorzy/ki: Tadeusz Mincer, Jan Chrzan, Daria Sudoł, Karolina Walko (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich)

Opracowanie raportu: Iwona Nowak, Maria Rudnicka-Myślicka (Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich)

Konsultacje oraz raport przygotowane zostały w ramach zadania publicznego „Wsparcie Procesów Konsultacji Społecznych na terenie Gminy Wrocław w latach 2020–2022” realizowanego przez Fundację na Rzecz Studiów Europejskich, współfinansowanego ze środków Gminy Wrocław.

Wrocław miasto spotkań

Wrocław | maj 2023